

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Tdo/26/2025
Identifikačné číslo spisu: 5721010571
Dátum vydania rozhodnutia: 31.03.2026
Meno a priezvisko: JUDr. Martina Zeleňaková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2026:5721010571.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martiny Zeleňakovej a sudcov JUDr. Dušana Krč-Šeberu a JUDr. Dušana Szabóa v trestnej veci obvineného U. V., pre zločin podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 2, ods. 3 písm. d) Trestného zákona, na neverejnom zasadnutí konanom 31. marca 2026 v Bratislave, o dovolaní obvineného U. V. proti rozsudku Okresného súdu Martin z 9. mája 2023, sp. zn. 2T/33/2021, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. b) Trestného poriadku dovolanie obvineného U. V. odmieta.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Martin (ďalej tiež „okresný súd“ alebo „súd prvého stupňa“) z 9. mája 2023, sp. zn. 2T/33/2021 bol obvinený U. V. (ďalej tiež „obvinený“ alebo „dovolateľ“), uznaný vinným zo zločinu podvodu podľa § 221 ods.1, ods. 2, ods. 3 písm. d) Trestného zákona, na tom skutkovom základe, že

- ako živnostník podnikajúci pod obchodným menom U. V., so sídlom podnikania V. XXXX/XX, T., IČO: XXXXXXXXX, s úmyslom získať neoprávnený finančný prospech dňa 08. októbra 2019 v O., na Ul. S. XXX/X, okres T., uviedol do omylu Y. U., nar. XX. C. XXXX, v tom, za akých podmienok pre neho vykoná stavebné práce a to v otázke ceny a kvality diela, po obhliadke uzatvoril s ním ako objednávateľom ústnu zmluvu o dielo, predmetom ktorej bola rekonštrukcia strechy rodinného domu objednávateľa Y. U. č. XXX/X na Ul. S. v O. v celkovej cene 6.000,- eur vrátane stavebného materiálu, a to aj napriek tomu, že nemal živnostenské oprávnenie vykonávať takúto činnosť, pričom objednávateľ ho kontaktoval na základe inzerátu uverejneného v regionálnom týždenníku T. č. XX zo dňa 04. októbra 2019, v ktorom obžalovaný ponúkal rekonštrukciu striech o tom, že nemá živnostenské oprávnenie vykonávať túto činnosť objednávateľa neupovedomil, pričom ústne sa dohodli na termíne realizácie stavby do začiatku novembra 2019, za účelom nákupu klampiarskeho materiálu obžalovaný prevzal od objednávateľa dňa 08. októbra 2019 sumu 5.200,- eur v hotovosti, o čom mu vystavil pokladničný doklad, ktorý vystavil a podpísal v mene Y. K., ktorý má pozastavenú podnikateľskú činnosť od 28. decembra 2016, následne od objednávateľa pýtal peniaze na doplatenie materiálu, pod zámienkou, že cena sa navýšila kvôli prístrešku schodišťa, na čom pôvodne neboli dohodnutí, po čom mu dňa 14.

októbra 2019 objednávateľ vyplatil v hotovosti sumu 2.050,- eur a taktiež dňa 19. októbra 2019 sumu 1.750,- eur, t. j. spolu sumu celkom 9.000,- eur, obžalovaný následne dohodnuté stavebné práce nedokončil a peniaze, ktoré prevzal za účelom nákupu stavebného materiálu nevrátil a taktiež objednávateľovi ani nevystavil faktúru ani rozpis prác a materiálu, vychádzajúc zo znaleckého posudku vypracovanému na základe objednávky objednávateľa, hodnota zhotoviteľmi vykonaných prác vrátane materiálu predstavuje sumu 4.190,15 eur s DPH, obžalovaný tak svojim konaním poškodenému Y. U., nar. XX. C. XXXX v T., trvale bytom O., S. XXX/X spôsobil škodu vo výške 4.809,85 eur, ktorá predstavuje rozdiel medzi vyplatenou zálohou a obžalovaným vykonanými prácami a dodaným stavebným materiálom,

Za to okresný súd uložil obvinenému U. V. podľa § 221 ods. 3 Trestného zákona, § 36 písm. l) Trestného zákona, § 37 písm. m) Trestného zákona, § 38 ods. 2 a 5 Trestného zákona a § 41 ods. 1 Trestného zákona, § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Trestného zákona per analogiam úhrnný trest odňatia slobody vo výmere šesť rokov, pre výkon ktorého ho podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Súd prvého stupňa obvinenému podľa § 287 ods. 1 Trestného zákona uložil povinnosť nahradiť poškodenému Y. U. škodu vo výške 4.809,85 eur.

Proti naposledy uvedenému rozsudku okresného súdu podal obvinený U. V., prostredníctvom svojej obhajkyne JUDr. Lucie Čillovej, advokátky so sídlom v Turčianskych Tepliciach, 29. augusta 474/23, vo svoj prospech dovolanie, a to z dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. c), písm. g), písm. i) Trestného poriadku.

V písomných dôvodoch podaného dovolania obvinený vyjadril názor, že rozsudok okresného súdu je založený na neúplne vykonaných dôkazoch a na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku. Tvrdil, že medzi poškodeným ako objednávateľom a obvineným ako zhotoviteľom, bola uzatvorená ústna zmluva o dielo s tým, že cena za dielo bola dohodnutá vo výške 10.000 eur, o prevzatí zálohy na dielo bol vystavený príjmový pokladničný doklad, z väčšiny sčasti bolo dielo aj vykonané, avšak následne pre objektívne dôvody na strane zhotoviteľa spočívajúce v tom, že poškodený odmietol doplatiť zvyšok dohodnutej ceny za dielo vo výške 1.000 eur, nedošlo k dokončeniu diela. Dovolateľ zdôraznil, že v uvedenom prípade sa nezatajoval, komunikoval s poškodeným, pričom jeho záujmom bolo dielo vykonať, k čomu vo väčšej miere aj došlo, v súvislosti s uzatvorenou zmluvou o dielo nikdy nepoprel prevzatie preddavku zálohy poskytnutej záujemcom (poškodeným) o vykonanie diela, pričom pri prevzatí zálohy záujemcovi vystavil príjmový pokladničný doklad. Poukazujúc na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Tz/17/2001 obvinený namietal, že samotným prevzatím zálohy na dielo sa táto stáva vlastníctvom zhotoviteľa, teda prechádza ako príjem do majetku zhotoviteľa, preto nie je pre zhotoviteľa cudzou vecou, z čoho vyplýva, že aj keď obvinený dielo nevyhotovil riadne a včas a poskytnutý preddavok (zálohu) ani nevrátil, nedopustil sa trestného činu podvodu podľa § 221 Trestného zákona. V prípade stíhaného skutku ide, podľa názoru obvineného, o občianskoprávny vzťah nemajúci trestnoprávnu rovinu. V tejto súvislosti potom považoval dovolateľ odôvodnenie výroku o vine za nepreskúmateľné, ktoré je z hľadiska spravodlivého súdneho konania ústavne neudržateľné poukazujúc pritom na publikované rozhodnutie R 36/1968. Ďalej obvinený namietal porušenie povinnosti riadne vyhodnotiť dôkazy, zásad „in dubio pro nutio" a „in dubio pro reo", potlačanie práva na obhajobu zodpovedajúceho prezumpcii nevinu a vyjadril názor, že okresný súd selektívne vyberal a interpretoval skutočnosti neprijateľným spôsobom, čím podporoval neudržateľné tvrdenia a preferoval dôkazy obžaloby, čím tiež porušil zásadu rovnosti a nestrannosti v zmysle čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a § 2 ods. 14 Trestného poriadku).

V podstate na základe vyššie uvedených dôvodov obvinený navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol tak, že:

pri existencii dovolacích dôvodov rozsudkom vysloví, že rozsudkom Okresného súdu v Martine sp. zn. 2T/33/2021 bol porušený zákon v konaní ktorému predchádzalo, a to v neprospech obvineného.

K dovolaniu obvineného sa vyjadril prokurátor Okresnej prokuratúry Martin (ďalej tiež „prokurátor"),

poukazujúc na to, že k záveru o vine obvineného dospel súd prvého stupňa na základe prijatia vyhlásenia samotného obvineného podľa § 257 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku, že je vinný zo spáchania skutku, ktorý (obvinený) následne v zmysle § 333 ods. 3 písm. c), d), f), g), h) Trestného poriadku odpovedal na položená otázky „áno“, čo znamená, že vo veci nebolo vykonávané riadne dokazovanie, preto argumentácia obvineného, ktorý v podstate namieta neúplnosť vykonaných dôkazov a ich nesprávne právne posúdenie, vyznieva nelogicky a účelovo. Vzhľadom na absenciu vykonania riadneho dokazovania, vzhľadom na prijatie vyhlásenia obvineného, nie je možné, podľa názoru prokurátora, mať ani len pochybnosť, že by rozhodnutie súdu bolo založené na dôkazoch, ktoré neboli vykonané zákonným spôsobom, preto nebol naplnený dovolací dôvod v zmysle § 371 odsek 1 písm. g) Trestného poriadku. Prokurátor ďalej dôvodil, že dovolanie nie je prostriedkom určeným na revíziu skutkových zistení, ktoré urobili súdy prvého prípadne druhého stupňa, preto námietky obvineného po vecnej stránke nezodpovedajú dovolaciemu dôvodu upravenému v § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku a sú zákonom priamo vylúčené (veta za bodkočiarkou). Vo vzťahu k dôvodu uvedenému v § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku prokurátor uviedol, že vzhľadom na samotné vyhlásenie obvineného, okresný súd dôkazy nevykonával a ani nehodnotil, preto hodnotením dôkazov uvedený dovolací dôvod naplniť nemohol. Rovnako tak vyjadril názor, že v danom konaní nebolo zistené zásadné porušenie práva o obhajobu, preto ani z tohto dôvodu nemohlo dôjsť k naplneniu dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti prokurátor navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie obvineného v zmysle ustanovenia § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní posúdil naplnenie procesných podmienok pre podanie dovolania a zistil, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, pretože bolo podané neoprávnenou osobou.

Podľa § 369 ods. 1 Trestného poriadku dovolanie z dôvodov uvedených v § 371 podá minister spravodlivosti len na podnet. Podnet môže podať osoba, ktorej tento zákon nepriznáva právo na podanie dovolania okrem osoby, ktorá nespĺňa podmienku dovolania uvedenú v § 372 ods. 1.

Podľa § 369 ods. 2 Trestného poriadku právoplatné rozhodnutie súdu druhého stupňa môže dovolaním napadnúť z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 Trestného poriadku

- a) generálny prokurátor proti ktorémukoľvek výroku,
- b) obvinený vo svoj prospech proti výroku, ktorý sa ho priamo týka.

Z predloženého spisu je však zrejmé, že okresný súd (ako súd prvého stupňa) rozhodol o vine a treste obvineného vo veci sp. zn. 2T/33/2021 na hlavnom pojednávaní konanom 9. mája 2023 potom, čo dovolateľ vyhlásil podľa § 257 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku, že je vinným zo spáchania skutku kladeného mu za vinu s tým, že okresný súd takéto vyhlásenie obvineného prijal.

To potom ale znamená, že obvinený nie je oprávnenou osobou na podanie dovolania, pretože za vyššie popísanej situácie môže podať dovolanie z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku len minister spravodlivosti. Ustanovenie § 257 ods. 5 Trestného poriadku a ustanovenie § 334 ods. 4 Trestného poriadku nemožno totiž vykladať izolovane, ale v súhrne s ďalšími ustanoveniami upravujúcimi postup v konaní o dovolaní, a to ustanoveniami § 369 ods. 1 a ods. 2 a § 372 ods. 1 (veta prvá) Trestného poriadku. V zmysle uvedeného, proti rozsudku, ktorý bol vyhlásený po prijatí vyhlásenia obvineného o priznaní viny (§ 257 ods. 5 Trestného poriadku) a proti rozsudku, ktorým súd schválil dohodu o vine a treste (§ 334 ods. 4 Trestného poriadku) dovolanie môže podať len minister spravodlivosti, a to na podnet obvineného alebo na podnet inej osoby [§ 369 ods. 1, § 371 ods. 1 písm. c), § 372 ods. 1 Trestného poriadku] - primerane rozhodnutia najvyššieho súdu publikované v Zbierke pod číslom 12/2017, 53/2021.

Inak povedané, obvinený nie je v prejednávanej veci oprávnenou osobou na podanie dovolania, keďže urobil vyhlásenie o vine podľa § 257 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku, v dôsledku čoho o jeho vine a treste rozhodol okresný súd, ako súd prvého stupňa, pritom obvinený môže podať dovolanie len proti

rozsudku súdu druhého stupňa (v tomto prípade by to bol krajský súd), vzhľadom ale na to, že obvinený, ako to už bolo opakovane uvedené, urobil vyhlásenie o vine, ktoré okresný súd prijal a na tomto podklade rozhodol o vine a treste obvineného, pričom obvinený proti jeho rozsudku odvolanie nepodal (mohol tak urobiť, čo do výroku o treste), odvolacie konanie ani neprebehlo a rozhodnutie súdu druhého stupňa v prejednávanej veci vydané nebolo, pričom proti rozhodnutiu okresného súdu, ako súdu prvého stupňa, môže dovolanie podať len minister spravodlivosti, nie obvinený.

Podľa § 382 písm. b) Trestného poriadku dovolací súd na neverejnom zasadnutí uznesením, bez preskúmania veci, odmietne dovolanie, ak bolo podané neoprávnenou osobou.

Nezostávalo preto najvyššiemu súdu nič iné, len dovolanie obvineného U. V. na neverejnom zasadnutí, bez meritorneho preskúmania veci, podľa § 382 písm. b) Trestného poriadku odmietnuť.

Na základe vyššie uvedeného rozhodol senát najvyššieho súdu jednomyselne tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.